

12,5 jaar GreentoColour

'PARKEREN
GEEN PARTIJ
VOOR VASTE
PLANTEN'

TEKST JAN JAGER BEELD GRIFFIOEN WASSENAAR

De vaste plantenmethode GreentoColour maakte afgelopen jaren een opmars in de openbare ruimte. Geen standaard heesters, maar een vast pakket met een keur aan verschillende planten. 'Het levert waardering en respect van bewoners op, een verbetering van de leefbaarheid in de wijken en een toename van de uitstraling van de gemeente als geheel', zegt wethouder Ria Boere van de gemeente Krimpenerwaard.

'Er zijn vele redenen waarom wij de voorkeur geven aan vaste planten boven een standaard oplossing van een bodembedekker, zoals een struikkamperfoelie (*Lonicera nitida* 'Maigrun') die je met een klepelmaaier op gezette tijden onvakkundig kortwikt. Vaste planten – mits goed aangelegd – zorgen voor een grotere diversiteit aan bloeimogelijkheden en hebben door hun goede geslotenheid lage onderhoudskosten. De gemeente Zwijndrecht gaat dan ook voor kwaliteit en niet voor kwantiteit. De inrichting is in veel gevallen meer gebaat bij kwalitatief mooie plantsoenvakken dan bij een beperkt aantal hoekjes uit te rusten met bodembedekkers. Een goed geplaatst kwalitatief sterk plantsoenvak kan een straat prachtig aankleden.'

Aan het woord is Ton den Dulk, groenbeheerder van Zwijndrecht. Zwijndrecht is een van de groenste gemeenten van Nederland en dankzij de vaste plantenmethode ook een van de kleurrijkste. Den Dulk: ‘De eerste twee jaar zal het onderhoud wel wat intensiever zijn, maar het terugverdienmoment is korter ten opzichte van traditionele bodembedekkers, omdat chemische onkruidbeheersing in de gemeente Zwijndrecht verboden is geworden. Hierdoor is schoffelwerk een van de belangrijkste kostenposten voor beheerorganisaties.’

Levende planten

Voor vaste plantenkwekerij Griffioen Wassenaar is de vaste plantenmethode GreentoColour een ambacht dat ze blijvend doorontwikkelen, door een continue uitbreiding van het soortenpakket en strenge bewaking van de kwaliteit van plant én ondergrond. In Zwijndrecht wordt die variëteit aan soorten enorm gewaardeerd. Den Dulk: ‘Niemand krijgt echt een warm gevoel bij een kamperfoelie. Maar de vaste planten leven. Bewoners bemoeien zich ermee en dat vind ik een goed teken. Zo kregen we allemaal vragen toen onze beheerder een Helleborus afmaaide terwijl die nog midden in de bloei stond. Op zich was daarover nagedacht. De Helleborus komt heel snel weer op en de beheerder kwam de plant tegen op zijn periodieke onderhoudsbeurt. Maar de buurt is aan de bloeiende Helleborus gehecht, en liet dat duidelijk weten.’

Dat de vaste planten worden omarmd door burgers, leidt Den Dulk af uit het algemene sentiment rondom groen en de openbare ruimte. Dat is vaak minimaal als er sprake is van een relatief armoedige inrichting met standaard boompjes en grondbedekkers. Dan heeft iedereen er vrede mee dat boompjes worden opgeofferd voor parkeerplaatsen. Den Dulk: ‘Niemand ligt er wakker van als een heester of kamperfoelie moet wijken voor een parkeerplaats. Dan wordt gezegd: “Dat groen, dat is toch niet zo waardevol? En parkeren is ook wat waard”. Maar bij vaste planten is de betrokkenheid groot. Een parkeerplaats kan absoluut niet

met vaste planten concurreren. Als een bed met vaste planten moet wijken voor parkeren, komt de buurt in opstand.’

100 soorten, 21 eisen

Griffioen Wassenaar ontwikkelde het concept GreentoColour pakweg 13 jaar geleden. Directeur Bert Griffioen: ‘We zijn begonnen met een assortiment van ongeveer 15 soorten waarvan we zeker wisten dat er succesvol mee kan worden gewerkt in een vaste plantenconcept in de openbare ruimte. In de loop der jaren hebben we steeds meer soorten toegevoegd, waardoor het totale assortiment nu uitkomt op 100 soorten die aan onze eisen voldoen. In totaal hanteren wij 21 eisen, die onder meer te maken hebben met hitte, droogte, bestendigheid tegen strooizout en iets actueels als wateroverlast. We krijgen steeds meer natte jaren en de planten moeten daartegen bestand zijn. Daarnaast stellen we als eis dat de bedden snel dichtgroeien, wat grote voordelen oplevert voor het beheer, en de vaste planten moeten maaibaar zijn.’

Bij de uitbreiding van het assortiment is geen concessie gedaan aan het strenge eisenpakket ten aanzien van de planten. Griffioen: ‘We zeggen niet “hé, leuke plant”; het moet passen binnen de gedachte van het concept. We zijn heel streng voor onszelf.’

De beheerintensiteit van vaste planten is lager dan een conventionele oplossing met bijvoorbeeld heesters. De levensduur van vaste planten – zo’n 15 jaar – is wel iets korter dan die van een kamperfoelie of heester. Maar op de slappe Zwijndrechtse bodem biedt die extra levens-

»

duur weinig meerwaarde, omdat de veen- en kleigrond periodiek moet worden opgehoogd wat resulteert in een hoge omloopsnelheid van bomen en planten.

Naast de waardering en het respect die de vaste planten genereren bij de Zwijndrechtse is ook de gemeentelijke buitendienst de vaste planten gaan omarmen. Den Dulk: 'We stimuleren dat collega's zich in de planten gaan verdiepen en dat wordt enthousiast opgepakt. Medewerkers beschouwen het onderhoud niet als routine, maar als ambacht. Desondanks kost het onderhoud niet meer tijd of moeite, zeker als de bedden helemaal zijn dichtgroeid.'

'Wir leben vaste planten'

Bert Griffioen: 'Een succesvolle toepassing van het vaste plantenconcept leunt op 4 pijlers: de juiste plant, de juiste plek, een goede voorbereiding van de grond, en de juiste manier van onderhoud dóór en kwalitatief plantenmateriaal úít onze eigen kwekerij. We maken eigen ontwerpen en hebben de afgelopen 13 jaar een enorme ontwikkeling doorgemaakt. Voor het tekenwerk werken we met een aantal mensen uit de praktijk die zeer veel ervaring hebben met vaste planten. Zoals Opel zegt "Wir leben Autos", zeggen wij "Wir leben vaste planten". Afgelopen jaren is Griffioen Wassenaar steeds

meer nadruk gaan leggen op de voorbereiding van de grond, wat een langere levensduur tot resultaat heeft. Griffioen: 'Voor een kweker is de ondergrond het allerbelangrijkst. Daar zijn we dag en nacht mee bezig. Een goede ondergrond is een essentiële basisvoorwaarde voor een duurzame groeninrichting.'

Den Dulk van de gemeente Zwijndrecht: 'De vaste plantenmethode is misschien wat duurder in aanleg, maar het resultaat is veel beter en blijft ook langer goed, mede door de goede voorbereiding van de ondergrond. Over de gehele levensduur denk ik dat je zeker niet duurder uit bent dan met een conventionele oplossing. Tel daar de waardering en het respect van de bewoners en de biodiversiteit bij op, en de keuze voor vaste planten is snel gemaakt.'

Ook de gemeente Krimpenerwaard werkt met de vaste plantenmethode. Wethouder Ria Boere gebruikte het concept ook al in de gemeente Ouderkerk, welke per 1 januari 2015 is opgegaan in de gemeente Krimpenerwaard. Zij is onverdeeld enthousiast. 'Het zijn de beleving en het onderhoudsvriendelijke karakter die voor ons de doorslag geven. De bewoners omarmen het concept. Vaste planten leveren veel voordelen op voor de leefbaarheid.' Bewoners voelen zich veel meer betrokken bij de openbare ruimte en nemen er mede dankzij de vaste planten ook meer verantwoordelijkheid voor. 'Burgers steken eerder de handen uit de mouwen. Ze ontfermen zich over de openbare ruimte. Dat betekent dat het risico op verloedering afneemt. Kortom: vaste planten voegen een enorme waarde toe aan de openbare ruimte en aan de uitstraling van de gemeente als geheel', besluit wethouder Boere.

Bron: GreentoColour® van Griffioen Wassenaar

